

S
ygn. akt: I Cgg 50/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Przybylska
Protokolant:	Magdalena Lechowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 grudnia 2023 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa U. R.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w J.

z interwencją uboczną (...) Spółki Akcyjnej w K.

o naprawienie szkody

zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 122 714,88 (sto dwadzieścia dwa tysiące siedemset czternaście i 88/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 105 051,32 (sto pięć tysięcy pięćdziesiąt jeden i 32/100) złotych od dnia 30 września 2021r. do 8 sierpnia 2023r. i od kwoty 122 714,88 (sto dwadzieścia dwa tysiące siedemset czternaście i 88/100) złotych od dnia 9 sierpnia 2023r. do dnia zapłaty;

zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia prawomocności niniejszego wyroku – tytułem zwrotu kosztów procesu

nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 11 890,70 (jedenaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt i 70/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych

SSO Barbara Przybylska

Sygnatura akt I Cgg 50/21

UZASADNIENIE

Powódka U. R. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w J. kwoty 105.051,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za szkody spowodowane ruchem zakładu górniczego. W uzasadnieniu wskazała, że jest właścicielką nieruchomości w G. na której ujawniły się szkody górnicze. Odpowiedzialność za powstałe szkody ponosi pozwana. Dochodzona kwota obejmuje koszty naprawy tych szkód (pozew k.3 i nast.).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i podniosła, iż żądane odszkodowanie jest znacznie zawyżone. Pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności, wskazała jednak, że na nieruchomości powódki wpływ ma również inny przedsiębiorca górniczy – (...) S.A. Oddział (...) i wniosła o zawiadomienie (...) S.A. i wezwanie do udziału w sprawie (odpowiedz na pozew k.152 i nast., pismo procesowe z 27 czerwca 2022 roku k.238-239).

Pismem z 3 grudnia 2021 roku (k.168 i nast.) (...) S.A. w K., Oddział (...) zgłosiła się do sprawy jako interwenient uboczny.

Po przeprowadzeniu dowodu z opinii geologiczno – górniczej (opinia k.189 i nast.) pismem z 26 czerwca 2022 roku powódka wskazała, że dochodzi żądania naprawy wszystkich szkód wyłącznie od pozwanej (...) S.A., jako dłużnika solidarnego (k.241).

Po przeprowadzeniu kolejnych dowodów z opinii uzupełniających biegłego sądowego z zakresu budownictwa powódka w piśmie z 26 lipca 2023 roku (k.425) wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty 122.714,88 zł tytułem odszkodowania za szkody spowodowane ruchem zakładu górniczego, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: od kwoty 105.051,32 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia modyfikacji roszczenia; od kwoty 122.714,88 zł od dnia następującego po dniu modyfikacji do dnia zapłaty.

Pozwana w piśmie z 22 sierpnia 2023 roku (k.433-433v) podtrzymała dotychczasowe stanowisko, kwestionując co do zasady powództwo.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka U. R. jest właścicielką nieruchomości położonej w G. przy ul. (...) na której posadowiono budynek mieszkalny, budynek gospodarczy oraz garaż. Dla nieruchomości powódki Sąd Rejonowy w Gliwicach, VIII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę o numerze (...) (k.6 i nast.).

Wnioskiem z 15 maja 2018 roku powódka wystąpiła do pozwanej z wnioskiem o naprawę szkód górniczych (k.9). W odpowiedzi pozwana zleciła opracowanie dokumentacji kosztorysowej i zaproponowała powódce ugodowe zakończenie postępowania poprzez wypłatę odszkodowania w kwocie 55.594,52 zł (ugoda k.11-12). Powódka nie wyraziła zgody na zaproponowaną ugodę i zleciła opracowanie dokumentacji kosztorysowej z uwzględnieniem aktualnych cen, narzutów, stawki podatku VAT (k.13 i nast.). Następnie powódka wystąpiła od pozwanej z wnioskiem o zawarcie ugody na kwotę wynikającą z kosztorysu remontowego, tj. 105.051,32 zł brutto (pismo z 5 listopada 2020 roku k.145). Pozwana nie ustosunkowała się do wniosku powódki.

Budynek mieszkalny powódki został wzniesiony w 1910 roku, a w 1950 roku dobudowano południową część obiektu. Budynek jest 2 kondygnacyjny, podpiwniczony. Stan techniczny budynku został określony jako średni. W 2017 roku przeprowadzony został remont budynku. Z kolei budynek gospodarczy wzniesiono w 1930 roku jest 2 kondygnacyjny i również podpiwniczony. Oba budynki posiadają 3 kategorię odporności statycznej.

Jak wynika z opinii geologiczno – górniczej (k.189 i nast.) budynek powódki znajduje się w obszarze aktywności sejsmicznej wywołanej ruchem trzech kopalń. Na powierzchni w rejonie budynku powódki w latach 1983-2021 wielokrotnie oddziaływały wpływy bezpośrednie wynikające z eksploatacji górniczej. Deformacje ciągle były skutkiem eksploatacji prowadzonej przez pozwaną oraz sąsiadująca kopalnię prowadzona przez (...). Aktualnie prowadzona przez obie kopalnie eksploatacja górnicza nie oddziałuje bezpośrednio na powierzchnię w rejonie nieruchomości powódki. Obniżenie punktu pomiarowego w odległości 87 m od nieruchomości i powódki wskazuje obniżenie terenu w okresie 1977-2021 o ok.1,3 m.

Szkody występujące na nieruchomości powódki są efektem ujemnych oddziaływań eksploatacji górniczej prowadzonej przez pozwaną. Uszkodzenia obejmują między innymi:

- w budynku mieszkalnym: spękania tynków wewnętrznych, spękania murów od środka, uszkodzenia płytek, uszkodzenia stolarki okiennej, zawilgocenia murów, spękania tynków na elewacji, uszkodzenia połączenia dachu, uszkodzenia wokół kominów;
- w budynku gospodarczym: spękania tynków wewnętrznych, spękania murów od środka, pęknięcia i deformacji posadzek, spękania na elewacji, spękania murów od zewnątrz;
- w garażu: spękania tynków wewnętrznych, spękania murów od środka, pęknięcia i deformacja posadzek, spękania na elewacji, spękania murów od zewnątrz, uszkodzenia stolarki okiennej;
- w ogrodzeniu: deformacja ogrodzenia, pęknięta podmurówka;
- w nawierzchni: deformacja nawierzchni.

Naprawa szkód górniczych jest technicznie możliwa oraz ekonomicznie opłacalna i uzasadniona, a związek przyczynowy pomiędzy ruchem zakładu pozwanej a powstałymi szkodami istnieje w zakresie wymienionych uszkodzeń. Zgodnie z opinią budowlaną koszt naprawy w poszczególnych obiektach powódki wynosi: budynek mieszkalny 50.432,81 zł brutto, budynek gospodarczy 21.005,44 zł brutto, garaż 14.693,42 zł brutto, ogrodzenie 5.615,64 zł brutto, nawierzchnia 30.967,57 zł brutto; łącznie 122.714,88 zł brutto (opinia budowlana k.276 i nast., opinia uzupełniająca k.366 i nast.).

Ustaleń w zakresie stanu faktycznego przyjętego za podstawę przeprowadzonych rozważań sąd dokonał na podstawie powołanych wyżej dowodów. Okoliczności związane z przysługującym powódce prawem własności i stanem faktycznym tej nieruchomości należało uznać za niesporne od początku. Okoliczności dotyczące pozostawiania nieruchomości powódki w strefie negatywnych wpływów trzech kopalń, w tym działalności górniczej zakładu należącego do pozwanej spółki, jak i przyczyn występujących uszkodzeń i okresu ich ujawnienia się sąd ustalił w oparciu o opinię biegłej z zakresu geologii i górnictwa K. S.. Dla oceny przyczyny uszkodzeń składników budowlanych nieruchomości i ustalenia optymalnego sposobu naprawy szkody, w tym ustalenia wartości tych robót i związanych z nimi kosztów kluczowe znaczenie miała opinia biegłej A. Ż., posiadającej specjalizację w zakresie budownictwa na terenach górniczych. Jej opinia wobec zawartych w niej jasnych i logicznych, rzeczowo uzasadnionych i stanowczych wniosków, wyprowadzonych z analizy całokształtu okoliczności i popartych szczegółowymi obmiarami zasługiwała na pełną aprobatę. Podkreślić należy, że okoliczności, po sporządzeniu przez biegłą opinii uzupełniającej, w ramach której wyjaśniła ona zgłoszone wątpliwości do pierwotnej opinii, zyskały status niespornych.

Sąd zważył co następuje:

W myśl art. 144 prawa geologicznego i górniczego właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego (art. 145 p.g.g.).

Jeżeli szkoda nastąpiła także z innych przyczyn niż ruch zakładu górniczego, odpowiedzialność podmiotów określonych w ust. 1-4 oraz innych podmiotów jest solidarna. (art. 145 ust. 5 p.g.g.). Istota solidarności sprowadza się zaś do tego, iż to powód wskazuje którego ze współdłużników solidarnych pozywa a okoliczność w jakim zakresie współdłużnik solidarny odpowiada wobec wierzyciela (tu: powoda) nie ma znaczenia albowiem każdy ze współdłużników solidarnych odpowiada za całość zobowiązania. W niniejszej sprawie powódka wskazała, iż dochodzi żądania napraw szkód wyłącznie od pozwanej (...) S.A. jako dłużnika solidarnego.

Poza sporem było w niniejszej sprawie, że nieruchomość powódki objęta jest negatywnymi wpływami eksploatacji górniczych, a odpowiedzialność za związane z tym szkody obciąża pozwaną (...) S.A. jak i (...) S.A. (...) (art. 146 ust. 5 p.g.g.). Na skutek oddziaływań ruchu zakładu górniczego budynki, garaż, ogrodzenie i nawierzchnia znajdujące się na nieruchomości powódki uległy uszkodzeniom i wymagają napraw. Powódka poniosła zatem szkodę obejmującą koszty

przywrócenia znajdujących się na nieruchomości obiektów do stanu poprzedniego. W niniejszej sprawie naprawienie szkody poprzez przywrócenie do stanu poprzedniego jest możliwe z technicznego punktu widzenia, a koszt naprawy został oszacowany zgodnie z art. 363 § 2 k.c. w związku z art. 145 p.g.g., na łączną kwotę 122.714,88 zł brutto

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 kc tj. od kwoty żądanej przed rozszerzeniem powództwa tj. 105.051,32 zł – od dnia 30 września 2021 roku (dzień po otrzymaniu przez pozwaną odpisu pozwu) do dnia 8 sierpnia 2023 roku (dnia doręczenia modyfikacji powództwa), a w części rozszerzonej (od kwoty 122.714,88 zł) od dnia 9 sierpnia 2023 roku (dzień po dniu doręczenia pozwanej zmodyfikowanego żądania).

Ponieważ powódka utrzymała się z roszczeniem w całości o kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c., obciążając pozwaną całością kosztów. Na koszty procesu złożyły się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 5.400 zł zasądzone na rzecz powódki i koszty sądowe, które w trybie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano pobrać na rzecz Skarbu Państwa od pozwanej kwotę 11.890,70 zł. Na tak obliczone koszty złożyły się opłata od pozwu w wysokości 6.136 zł oraz koszty opinii biegłych w wysokości 8.754,70 zł, pomniejszone o kwotę zaliczki uiszczonej w toku procesu przez stronę pozwaną tj. o 3.000 zł.

SSO Barbara Przybylska